

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Науково-дослідна установа "Український науково-дослідний інститут екологічних проблем"
Освітня програма	48073 Екологічна безпека
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	101 Екологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Науково-дослідна установа "Український науково-дослідний інститут екологічних проблем"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48073
Назва ОП	Екологічна безпека
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Зеленько Юлія Володимирівна, Соколова Валерія Ігорівна, Мандрик Олег Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.07.2021 р. – 03.07.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/zvit_samoanalizu_onp.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/programa_visitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма «Екологічна безпека» за спеціальністю 101 «Екологія» реалізується у Науково-дослідній установі "Український науково-дослідний інститут екологічних проблем" (УКРНДІЕП) у якісному науковому середовищі, базуючись на використанні багатого попереднього досвіду з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, в умовах сучасного матеріально-технічного забезпечення та взаємодії між усіма стейкхолдерами освітнього процесу. Професорсько-викладацькій склад на ОП дозволяє забезпечити як якісну підготовку здобувачів третього рівня вищої освіти, так і організувати та проводити експертну оцінку наукових досліджень здобувачів та утворювати разові спеціалізовані ради для захисту дисертації за спеціальністю. Спількування з фокус-групами стейкхолдерів підтвердило, що ОП є необхідною та конкурентоздатною як для Харківщини, так і для інших регіонів України. Таким чином, на нашу думку, УКРНДІЕП здатний забезпечити сталість у реалізації ОП та має перспективи для її подальшого розвитку та удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Під час акредитаційної експертизи експертна група встановила наступні сильні сторони та позитивні практики ОП: – більшість здобувачів на цій ОП поєднує навчання і роботу за фахом; – ОП розроблена, функціонує і переглядається у співпраці з провідними підприємствами екологічної галузі; – активне залучення стейкхолдерів до перегляду та удосконаленню ОП; – залучення здобувачів до реалізації наукових тем УКРНДІЕП, участі у написанні наукових звітів; – форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими; – залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу; – наявне унікальне обладнання, використання якого, дає змогу здобувачам зробити науковий прорив у сфері екологічної безпеки; – активне залучення державних коштів на оновлення матеріально-технічної бази та комп'ютерної техніки; – ведуться активні ремонтні роботи, які покращують умови праці та навчання за ОП; – пошук альтернативних шляхів ведення інформування здобувачів, стейкхолдерів та абітурієнтів; – хороше матеріально-технічне забезпечення для виконання наукових досліджень сприяють залученні науково-педагогічного складу та здобувачів до участі у комерційних проектах, що забезпечує додаткове фінансування; – аспіранти мають можливість апробації наукових результатів шляхом участі у щорічних міжнародних конференціях як на базі закладу, так і у національних та міжнародних організаціях; – активне практикування подвійного керівництва здобувачами при написанні дисертаційної роботи.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Додаток до звіту

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Ціллю ОП є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних комплексно вирішувати науково-практичні завдання у сфері екології, охорони довкілля та раціонального природокористування, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження з проблем захисту навколишнього природного середовища та апробувати їх результати у професійному науковому середовищі, що повною мірою відповідають місії УКРНДІЕП (діяльність задля вирішення екологічних проблем, а саме розроблення правових, нормативних, економічних та організаційних основ управління природоохороною діяльністю; розроблення заходів та ліквідація наслідків надзвичайних екологічних ситуацій природного та антропогенного походження; підготовка спеціалістів вищої наукової кваліфікації та ін.) та стратегії УКРНДІЕП (наукове забезпечення заходів в сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального природокористування та екологічної безпеки). (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/JPG/strategia_rozvitku_usriep.pdf). Фокус програми направлений на

підготовку фахівців до організаційно-економічної, аналітичної та науково-дослідницької діяльності за спеціальністю 101 «Екологія». Ця інформація підтвердилась у розмові з директором УКРНДІЕП Гриценко А.В. і гарантом ОНП Цапко Н.С. Особливостями ОНП є залучення до викладання провідних вітчизняних фахівців галузі до освітнього процесу з інших ЗВО; тісна співпраця з підприємствами галузі, розташованими в регіоні; широке застосування при реалізації ОНП новітніх інноваційних засобів та методів дослідницької діяльності, а саме здобувачі мають змогу проводити свої наукові дослідження, використовуючи сучасне вискоєфективне устаткування (<http://www.niiep.kharkov.ua/diyalnist-ukrndiep.html>). Університет має задокументовану стратегію розвитку на період 2020-2030 pp. (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/JPG/strategia_rozvitku_usriep.pdf).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОНП за спеціальністю 101 «Екологія» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти вперше була запроваджена в 2016-2017 н. р. ОНП переглядалась у 2020 році і в обговоренні ОНП взяли участь і внесли свої пропозиції представники роботодавців: в.о. начальник Сосіна І. - Державна екологічна інспекція, директор Ільченко В. - ГО «ФЕЛЬДМАН ЕКО-ПАРК» та інші (<http://www.niiep.kharkov.ua/aspirantura.html>) (<http://www.niiep.kharkov.ua/news/rol-robotodavciv-u-formuvanni-yakisnoyi-onp.html>). Думка академічної спільноти представлена у вигляді позитивних рецензій, які надали: директор Романова К. - Науково-технічний центр «Екотехнології та технології енергозбереження» (ННЦ «ЕКОТЕЗ» КПІ ім. Ігоря Сікорського), проф. Саввова О. - Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, проф. завідувач кафедри Бетін О. - Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», проф. Шабанова Г. - Національний технічний університет «ХПІ» та підтвердили на очних зустрічах. Крім цього відбуваються зустрічі де обговорюються питання підготовки ОНП з стейкхолдерами (<http://www.niiep.kharkov.ua/news/zustrich-chleniv-proektnoyi-grupi-z-pidgotovki-onp-ekologichna-bezpeka-zi-steykholderami.html>). На базі УКРНДІЕП регулярно проводиться міжнародна науково-практична конференція "Екологічна безпека: проблеми і шляхи вирішення", круглі столи, у яких беруть участь представники українських та міжнародних провідних компаній (<http://www.niiep.kharkov.ua/provedennya-konferenciyi.html>), що створює гарну площадку для обговорення ОНП. Але слід зазначити, що в УКРНДІЕП не достатньо добре задокументовано, які саме пропозиції були ними надані. Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти підтверджено, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання також відповідають їх потребам, а саме формування комплексу дослідницьких навичок з наукової роботи, здійснення професійної викладацької роботи.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У процесі проектування ОНП було враховано потенціал підприємств регіону щодо працевлаштування майбутніх випускників, що було підтверджено під час аналізу матеріалів ОНП та на зустрічах з роботодавцями. При формуванні цілей та ПРН ОНП враховано досвід підготовки докторів філософії за спеціальністю 101 Екологія у вітчизняних ЗВО (Національний університет «Львівська політехніка» (<http://directory.lpnu.ua/majors/DDPGS/9.101.00.00/51/2020/ua/full>), Сумський національний аграрний університет (<http://science.snau.edu.ua/aspirantura/osvitno-naukovi-programi/>), Харківський національний автомобільно-дорожній університет (<https://rcf.khadi.kharkov.ua/kafedri/ekologiji/aspirantura/>)), а також європейських закладів освіти, а саме Університету екології та управління в Варшаві (<https://wseiz.pl/>) та Вільного Університету Берліна (<https://www.fu-berlin.de/>). Випускники УКРНДІЕП здатні підсилити викладацький колектив інших ЗВО, зокрема регіональних. Зокрема роботодавці підтвердили затребуваність випускників ОНП на регіональному ринку праці.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Державний стандарту вищої освіти України третього рівня (ступінь доктора філософії) за спеціальністю 101 Екологія відсутній. ПРН відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для восьмого кваліфікаційного рівня (ступінь доктора філософії). ОНП містить загальні і фахові компетентності, що визначають специфіку підготовки здобувачів за спеціальністю 101 «Екологія», та ПРН, які визначають те, що аспірант отримає необхідні: – концептуальні та методологічні знання – ПР01-03, ПР06; – спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності – ПР01-04, ПР06, ПР07, ПР10-12; – комунікативні здібності для обміну інформацією з науковою спільнотою з використанням академічної української та іноземної мов – ПР08, ПР09; – навички до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, науково-дослідної роботи з дотриманням принципів соціальної відповідальності, академічної доброчесності та самовдосконалення – ПР03-05, ПР07, ПР10-12.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП розроблена, функціонує і переглядається у співпраці з провідними підприємствами екологічної галузі. Більшість здобувачів на цій ОНП поєднує навчання і роботу за фахом, що вказує на високу затребуваність цих фахівців на ринку праці. ОНП всіляко підтримує керівництво УКРНДІЕП, підприємства галузі і регіону. Це дозволило створити і постійно покращувати матеріально-технічне забезпечення освітнього і наукового процесу. ПРН відповідають дескрипторам НРК для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкою стороною у контексті Критерію 1 цієї ОНП є не достатньо чіткий механізм документування пропозицій стейкхолдерів до ОНП. ЕГ оцінює наявний досвід врахування аналогічних вітчизняних ОНП і рекомендує розглянути можливість розширення кола врахування найкращих практик іноземних ЗВО при удосконаленні ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП має чітко сформульовані цілі, які в цілому відповідають стратегії НДУПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та закордонних ОНП і відповідають вимогам НРК. Позиції і потреби різних груп стейкхолдерів в значній мірі враховуються, однак процедури їх впровадження потребують більш чіткої документальної фіксації. Є певні недоліки, що є несуттєвими. Зважаючи на сильні та слабкі сторони, позитивні практики за ОНП, ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Екологічна безпека» відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-наукової програми «Екологічна безпека» за спеціальністю "101 Екологія» (ID у ЄДЕБО 48073; <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/ONP101.pdf>) відповідає ЗУ «Про вищу освіту» та становить 44 кредити ЄCTS. Обсяг вибіркового освітніх компонентів відповідає нормам чинного законодавства та складає 12 кредитів (27,3 %). Згідно з вимогами Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 р. ОНП третього рівня містить наступні компоненти освітньої складової: 1) здобуття глибинних знань зі спеціальності – 20 кр. ЄКТС; 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 5 кр. ЄКТС; 3) набуття універсальних навичок дослідника – 13 кр. ЄКТС; 4) здобуття мовних компетентностей – 6 кр. ЄКТС. Затверджений Стандарт вищої освіти за спеціальністю 101 "Екологія" для третього (доктор філософії) рівня вищої освіти відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

На сайті закладу розміщена оновлена у 2020 р. ОНП <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/ONP101.pdf>, за якою відбувається підготовка аспірантів заочною (денною) та заочною формами навчання. Аналіз змісту ОП, в т. ч. визначених компетентностей і ПРН, переліку освітніх компонентів та їх відповідності визначеним у ОНП ПРН і компетентностям, а також структурно-логічної схеми ОП, дозволяє зробити наступні висновки. ОНП в цілому логічно структурована; вона містить 8 освітніх компонентів в обов'язковій частині (загальним обсягом 32 кр. ЄКТС), які об'єднані в 4 цикли, що відповідають вимогам Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 року. На вибір запропоновано два блоки з освітніми

компонентами з циклів дисциплін, що забезпечують глибинні знання з спеціальності, та таких, що формують загальнонаукові компетентності загальним обсягом 20 кр. ЄКТС. Разом з цим, аналіз структури ОНП виявив деякі розбіжності, так аналіз структурно-логічної схеми забезпечення програмних результатів навчання компонентами ОНП демонструє, що ПРО6 та ПРО7 забезпечується лише за рахунок вибіркового компонента ВБ2.1-ВБ2.4, а аналіз матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами свідчить, що ПРО6 та ПРО7 також забезпечуються обов'язковою дисципліною ОК1.3. Крім того, викладання ОК «Методологія та методи наукового аналізу», яка формує основну інтегральну компетентність, 4 загальні (ЗКО4-ЗКО6, ЗКО9), 3 фахові спеціальні компетентності (ФКО1, ФКО3, ФКО5) та більшість програмних результатів навчання (ПРО1-ПРО7, ПРО10, ПРО12) передбачено ОНП у 5 семестрі, що з точки зору формування загальних, професійних компетентностей, знань, умінь і навичок – є нелогічним, це підтверджується і результатами інтерв'ювання здобувачів. Інформаційні пакети всіх ОК за ОНП розташовані на вебсторінці закладу у розділі «Аспірантура» (<http://www.niiep.kharkov.ua/perelik-navchalnih-disciplin.html>). Аналіз робочих програм та силабусів дисциплін показав наявність неактуальної (застарілої, російськомовної) літератури та/або відсутність навчально-методичних публікацій за тематикою дисципліни у викладачів, що забезпечують викладання освітніх компонентів (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/RPND_Anishenko.pdf, http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/RPND_Stadnyk.pdf, http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/RPND_Palaguta.pdf та інш.).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП «Екологічна безпека» відповідає предметній області спеціальності 101 Екологія третього (освітньо-наукового) рівня. Теоретичний зміст ОНП спрямовано на вивчення предметної області, методологічних основ, методів, підходів та інструментальних засобів вирішення сучасних задач екології, охорони довкілля та екологічної безпеки, а також врахування новітніх вимог щодо зв'язку теоретичних положень з їх практичним застосуванням для формування теоретико-прикладної бази проведення наукових досліджень з метою покращення стану навколишнього середовища. Науковий напрям за даною ОНП базується на поглибленні власних (УКРНДІЕП) інноваційних фундаментальних та прикладних розробок та визначено як здатність розв'язувати складні системні проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при вирішенні екологічних проблем на регіональному та національному рівнях при здійсненні дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Аналіз ОК, компетентностей та ПРН показав, що всі нормативні ОК відповідають спеціальності 101 «Екологія». Обов'язкові освітні компоненти за змістом мають безпосередній зв'язок зі спеціальністю або забезпечують набуття загальних компетентностей – зокрема загальнонаукових та універсальних навичок дослідника. Проте, нормативні освітні компоненти не забезпечують всіх програмних результатів навчання за ОНП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Навчальний план передбачає вивчення навчальних дисциплін впродовж всіх чотирьох років навчання. Структура освітньої програми передбачає індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі не менш, як 12 кредитів, що складає 27,3% від 44 кредитів, що відповідає нормам передбаченим законодавством (ст.62, п.15 ЗУ «Про вищу освіту» (25%). Вибіркова складова представлена 2 альтернативними освітніми компонентами у циклі загальної підготовки («Міжнародний досвід забезпечення екологічної безпеки» і «Стратегія сталого розвитку», які формують однакові компетентності та програмні результати навчання лише на 40%) та 4 компонентами у циклі професійної підготовки («Математичне моделювання процесів забруднення компонентів навколишнього природного середовища», «Радіаційна екологія», «Моніторинг навколишнього природного середовища», «Оцінка впливу на довкілля»). Отже процедура вибору передбачає лише вибір 5 освітніх компонент з 6, що пропонуються – тобто, повна відповідність у межах підкритерію не забезпечується, що є слабкою стороною програми. Процедура реалізації права вільного вибору альтернативних навчальних дисциплін регламентується (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenVibirDiscipl.pdf>) але є недостатньо чіткою. Рекомендація: розширити перелік вибіркового компонента. Каталог вибіркового компонента, робочі програми та силабуси розміщені на сайті аспірантури <http://www.niiep.kharkov.ua/perelik-navchalnih-disciplin.html>. За результатами інтерв'ювання фокус груп встановлено, що обговорення стосовно розширення переліку альтернативних дисциплін вже відбулось (Додат. документи на запит ЕГ: «витяг з протоколу стейкхолдерами.pdf», витяг зустр з здобув.pdf), що має віддзеркалення у проекті НП на 2021/2022 р. (Навчальний план 2021.pdf). Також слід відмітити, що відповідно п. 12 Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 р. аспірант повинен мати можливість захиститися до закінчення строку підготовки в аспірантурі та отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу вищої освіти (наукової установи) на відповідний календарний рік, і за власною заявою бути відрахованим з аспірантури, або отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі. Згідно з навчальним планом на третьому та четвертому курсах передбачено 17 кр. ЄКТС на вивчення ОК «Академічна іноземна мова», «Методологія та методи наукового аналізу», «Системний аналіз якості навколишнього середовища» та «Еколого – економічні основи природокористування», а також проходження педагогічної практики.

Отже, з метою забезпечення права аспірантів відповідно до п. 12 Постанови КМУ №261 на достроковий захист дисертаційної роботи рекомендується передбачити опанування освітньої складової ОП на 1 та 2 курсах. Крім того, рекомендується звернути увагу на вимоги п.2 ст. 49 Закону України «Про вищу освіту».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На третьому (освітньо-науковому) рівні має збалансовано формуватися індивідуальна освітня траєкторія підготовки здобувача, що враховує його здібності, інтереси, потреби, мотивації, можливості і досвід. При цьому аналіз практичної підготовки здобувачів за ОНП «Екологічна безпека» (Відомості про СО/Загальні відомості/ONP101.pdf) та НП (Відомості про СО/Загальні відомості/NavchPlan.pdf) підтверджує, що практична складова реалізується лише за рахунок проходження педагогічної практики, яка регламентується «Програмою з педагогічної практики здобувачів» <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/ProgramPractika.pdf>) та передбачає 90 годин (3 кредити) самостійної роботи протягом 3 тижнів з курсу з яких: - ознайомлення з нормативними документами які регламентують освітній процес у закладах вищої освіти, кафедр та науково-педагогічних працівників (26 годин); - підготовка навчально-методичних матеріалів до проведення аудиторних занять з навчальних дисциплін (40 годин); - проведення аудиторних занять (20 годин); - підготовка звітних матеріалів (4 години). Базою педагогічної практики є НУЦЗУ, що підтверджується інтерв'юванням фокус-груп та Угодою № 9 від 16.06.2016 року про підготовку фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії та наукового ступеня доктора наук за спеціальністю 101 «Екологія» і наукове співробітництво між науково-дослідною установою «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (УКРНДІЕП) і Національним університетом цивільного захисту України (НУЦЗУ), може використовуватись і інша база ВНЗ. Також у ОНП та НП відсутня інформація відносно того чи забезпечується науковою складовою набуття практичних навичок щодо планування, реалізації та коригування послідовного процесу наукового дослідження, однак інтерв'ювання здобувачів підтверджує, що їх наукова робота забезпечує отримання компетентностей дослідника, а дисципліни 1-2 циклів НП нерозривно пов'язані з їх науковою діяльністю. Рекомендації ЕГ: збільшити цикл практичної підготовки за рахунок впровадження лабораторних робіт, тренінгів, майстер-класів тощо.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП «Екологічна безпека» передбачено наступні компетентності, що забезпечують формування соціальних навичок (soft skills): ЗК01 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу); ЗК06 - Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; ЗК07 - Здатність працювати в міжнародному контексті; ЗК09 - Здатність розробляти та управляти проектами. Аналіз ОНП та інтерв'ювання групи забезпечення показали, що зазначені соціальні навички формуються під час опрацювання наступних освітніх компонент (ОК): «Філософсько-методологічні основи наукових досліджень», «Академічна іноземна мова», «Методика викладання у вищій школі», «Практикум з наукової комунікації» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/ONP101.pdf>). При вивченні зазначених ОК здобувачі мають можливість набути лише певних soft skills за рахунок виконання робіт проектного типу, критичного оцінювання відомих методів та рішень за конкретною темою. Під час спілкування ЕГ з гарантом ОП та академічним персоналом отримано інформацію, що останні значну увагу приділяють проведенню різноманітних форм занять і контрольних заходів: бесіда, дискусія, підготовка і захист проектів, розгляд кейсів, проведення занять на педпрактиці, що дозволяє їм набути необхідних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахував вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійні стандарти є основою для присвоєння професійних кваліфікацій, але слід зауважити, що професійні стандарти перебувають в процесі розгляду та затвердження, а порядок присвоєння професійних кваліфікацій ЗВО нормативно не врегульований. До моменту затвердження професійних стандартів зберігають чинність відповідні випуски Довідника кваліфікаційних характеристик професій (ДКХП), які враховуються ЗВО. Отже, діючий професійний стандарт за спеціальністю 101 «Екологія» для третього (доктор філософії) рівня вищої освіти наразі відсутній. Присвоєння професійної кваліфікації не передбачено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів характеризує фактичне навантаження здобувачів. Аналіз навчального плану 2020 р. р, дозволяє стверджувати, що аудиторне навантаження складає 46% обсягу годин, виділених для освітніх компонент та 64% - самостійна робота. Спілкування зі здобувачами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг аспірантів щодо навантаження та на самостійну роботу. Здобувачі та представники

самоврядування зазначали щодо оптимального співвідношення фактичного аудиторного навантаження та самостійної роботи, а викладання освітніх компонентів (види, методи навчання і контролю) забезпечують набуття фахових компетентностей і соціальних навичок. Опитування здобувачів з приводу оцінки ОНП проводиться; результати розміщені за посиланням <http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-anketuvannya-aspirantiv.html>. Бесіди щодо роз'яснення змісту ОНП, окремих освітніх компонент та з Положенням про організацію освітнього процесу (<http://www.niiep.kharkov.ua/normativno-pravova-baza.html>) проводиться зі здобувачами 1-го року (згідно інтерв'ювання зав. аспірантурою) перед початком навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою за даною освітньою програмою не здійснюється. Хоча наявність подібної форми освіти в УКРНДІЕП є виправданою з метою реалізації права здобувачів на «навчання в умовах виробництва», оскільки певна кількість аспірантів проживають в інших містах та/або працюють на підприємствах на постійній основі – (Снитко О.С., Палєєва К.М, Лисенко М.В., Брусенцова Т.В., Оськіна М.В. та інш.), що згідно інтерв'ювання групи забезпечення трактується, як «заочна форма навчання на безоплатній основі». Крім того, специфіка закладу підтверджує, що дуальну форму освіти можна реалізувати без зміни структури ОНП. Рекомендація ЕГ: передбачити процедуру реалізації дуальної форми здобуття вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Обов'язкові освітні компоненти мають безпосередній зв'язок зі спеціальністю або забезпечують набуття як загальних компетентностей – загальнонаукових та універсальних навичок дослідника, так і соціальних навичок. Сильною стороною ОНП є науково-практична підготовка здобувачів із залученням провідних фахових лабораторій інших ЗВО та роботодавців. Науковий напрям за даною ОНП базується на поглибленні власних інноваційних фундаментальних та прикладних розробок та забезпечується перспективною матеріально-технічною базою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Не всі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, що включені до нормативної складової ОНП. Рекомендовано: привести ОНП у відповідність щодо забезпечення всіх ПРН нормативними ОК. 2. Недостатньо забезпечена процедура індивідуального вибору здобувачами навчальних дисциплін для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Рекомендовано: розширити перелік вибіркового компонентів. 3. Робочі програми дисциплін містять значну кількість застарілої літератури, відсутні навчально-методичні публікації викладачів, що забезпечують викладання освітніх компонентів. Рекомендації ЕГ: необхідно оновити перелік рекомендованої літератури. 4. Підготовка здобувачів за денною та заочною формою навчання відбувається за єдиним НП. Рекомендації ЕГ: розробити окремо НП для заочної форми зі зменшеними годинами аудиторної роботи. 5. Практична підготовка В ОНП представлена тільки педагогічною практикою. Рекомендації ЕГ: розглянути можливість збільшення видів та обсягу практичної підготовки. 6. Наявні компоненти та форми навчання не в повній мірі сприяють формуванню соціальних навичок. Рекомендації ЕГ: посилити практику набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). 7. Не забезпечується право здобувачів на достроковий захист. Рекомендації ЕГ: з метою забезпечення права аспірантів відповідно до п. 12 Постанови КМУ №261 на достроковий захист дисертаційної роботи передбачити вивчення освітньої складової на 1 та 2 курсах.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст та структурно-логічна схема ОНП дозволяє набувати програмних результатів, що відповідають спеціальності та рівню освіти. Виявлені недоліки мають формальний характер інституційного рівня і вимагають відповідного оформлення шляхом перегляду форми навчального плану та ОНП. Робочі програми вимагають оновлення рекомендованої літератури, в першу чергу за рахунок публікацій викладачів. Процедура вільного індивідуального

вибору дисциплін реалізується недостатньо. Узгоджене рішення ЕГ - ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання можна знайти за шляхом <http://www.niiep.kharkov.ua/node/2787>. Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Крім того на сайті оприлюднені програми вступних іспитів за спеціальністю, із іноземної мови та фахового іспиту для спеціальності 101 «Екологія». Опубліковані програми вступних іспитів мають теми, за якими буде проведений іспит, рекомендовані джерела та критерії оцінювання, що є позитивною практикою в контексті критерію 3. Посилання на вступні іспити, опубліковані на сайті - <http://www.niiep.kharkov.ua/node/2787>. Під час зустрічі із здобувачами, було отримано інформацію, про їх обізнаність щодо опублікованих програм вступних іспитів. Однак слід відмітити, що УКРНДІЕП здійснює замовлення місць на навчання за рахунок видатків державного бюджету у Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів України. Зі слів гаранта Цапко Н.С. при перевищенні кількості претендентів на отримання державного місця частина абітурієнтів згідно рейтингу поступає на очну форму навчання, а інші абітурієнти зараховуються на заочну форму навчання на безоплатній основі, що суперечить п. 3 постанови КМУ №261 та п. 1.4 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/Poryadok_PhD.pdf), де зазначено, що підготовка осіб в аспірантурі здійснюється: - за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням); - за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до УКРНДІЕП приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) <http://www.niiep.kharkov.ua/node/2787>. Вступні випробування складаються з вступних екзаменів зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої магістра з спеціальності 101 Екологія), філософії та з іноземної мови (англійської, німецької, французької). Конкурсний бал обчислюється як сума балів з цих іспитів. До конкурсного балу додається додатковий бал за навчальні/наукові досягнення. Аналіз ЕГ програми вступного іспиту (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/Programalspt2020_101.pdf) до аспірантури за спеціальністю 101 «Екологія» показав наявність тем (Навколишнє природне середовище; Екологічна безпека довкілля; Екологічна безпека у природокористуванні; Моніторинг і контроль стану оточуючого середовища; Інженерна екологія та інші), що відповідають спеціальності та враховують особливості цієї ОНП. Під час інтерв'ювання гаранта ОНП та завідувача аспірантури Хабарової Г. ЕГ отримала інформацію, що програми вступних випробувань щорічно переглядаються та затверджуються; вони оприлюднені у відкритому доступі на сайтах відділу аспірантури (<http://www.niiep.kharkov.ua/node/2787>). ЕГ було встановлено, що вступникам до аспірантури, які претендують на здобуття ступеня доктора філософії з іншої спеціальності ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра або спеціаліста, не призначаються додаткові вступні випробування і вони приймають участь у загальному конкурсі.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В УКРНДІЕП діє «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenOsvitProces.pdf>) в якому зазначено «Вчена рада установи має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено ОНП аспірантури.... Рішення про визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО під час академічної мобільності, приймається засіданням групи забезпечення спеціальності 101 Екологія та Вченої ради УКРНДІЕП на основі ЄКТС.». Таким чином, в УКРНДІЕП діють чіткі і зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Прикладів застосування вказаних правил за ОНП «Екологічна безпека» за період її реалізації немає (слабка сторона програми), однак аспіранти добре поінформовані з цього питання. ЗВО рекомендовано активізувати академічну мобільність аспірантів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В УКРНДІЕП відсутнє окремих документ «Про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті». Можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується: - «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenOsvitProces.pdf>); - «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/Poryadok_PhD.pdf); - Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PoryadokOcin.pdf>). ЕГ ознайомившись з цими нормативними документами не виявила опису чіткої процедури та правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у зазначених документах. Тому ЕГ рекомендує розробити новий або удосконалити існуючі документи, в якому буде описано чітка та зрозуміла процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Прикладів зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за ОНП «Екологічна безпека» на даний час немає, проте здобувачі знають про таку можливість.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому є прозорими та зрозумілими для абітурієнта, усі документи є відкритими та доступними для перегляду. Загальні критерії, дати та умови вступу чітко окреслені для здобувачів рНД і не містять дискримінаційних та лімітуючих положень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Низька участь у міжнародному обміні досвідом для здобувачів рНД при наявності такої мобільності. Рекомендація: науковим керівникам посилити інформування, щодо необхідності участі здобувачів рНД в академічній мобільності. Відсутня документація щодо можливого перезарахування кредитів, базуючись на неформальній освіті та розробка відповідних положень і документації. Рекомендації: розробити новий або удосконалити існуючі документи, який визначатиме чіткі, зрозумілі та доступні для здобувачів ВО правила й процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому до УКРНДІЕП є доступними та прозорими. За даною ОНП виявлені недоліки, які не є суттєвими та надані рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу: - посилити інформування, щодо необхідності участі здобувачів рНД в академічній мобільності; - розробити новий або удосконалити існуючі документи щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відповідно до чинного законодавства.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз, проведений ЕГ для встановлення відповідності ОНП даному підкритерію включав розгляд матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання, силабусів і робочих програм навчальних дисциплін, індивідуальних планів та результатів анкетувань здобувачів. Для досягнення ПРН використовують форми і методи навчання та викладання, що визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу в науково-дослідній установі «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenOsvitProces.pdf>, інтерв'ювання фокус-груп). Отже, освітній процес за ОНП проходить з використанням традиційних форм навчання (лекції, практичні

роботи, самостійна робота), при цьому лабораторні роботи для набуття компетентностей для самостійної роботи на матеріально-технічній базі закладу – ОНП не передбачені, крім того вибір форми та методів навчання та викладання здійснюється науково-педагогічними працівниками, а варіативність ОНП є недостатньою (Відомості про СО/Загальні відомості/ОНП101.pdf, NavchPlan.pdf), що може вважатись недоліками та не відповідає принципам академічної свободи. Разом з цим, специфіка науково-дослідного закладу та існуючі договори зі стейкхолдерами (<http://www.niiep.kharkov.ua/naukovo-doslidni-roboti-2020.html>, <http://www.niiep.kharkov.ua/mizhnarodna-diyalnist.html>) дозволяють аспірантам значний обсяг практичних досліджень проводити на базі інших наукових установ, організацій, лабораторій тощо. Під час співбесіди з групою забезпечення та здобувачами було з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу мають свободу висловлювати свої пропозиції щодо його організації та вимагати певних змін (<http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-anketuvannya-aspirantiv.html>, Додат. документи на запит ЕГ: витяг зустр зі здобув.pdf, <http://www.niiep.kharkov.ua/news/rol-robotodavciv-u-formuvanni-yakisnoyi-onp.html>), але анкетування «Викладач очима здобувачів» виконується на паперових носіях, тобто, процедура не є прозорою (Додат. документи на запит ЕГ: анкетування1.pdf, анкетування2.pdf). Крім того аналіз форм атестації свідчить про дещо формальний підхід, наприклад: в екзаменаційній роботі Мірошніченко І. з дисципліни «Методика викладання у вищій школі» відсутні результати оцінювання, дата, ПІБ та підпис викладача і т.і. (Додат. документи на запит ЕГ: Екз МВВШ_Мірошніченко.pdf, Екз ММНА_Черба.pdf). Серед позитивних практик: НПП підтверджена можливість проведення окремих лекцій з питань, які стосуються специфіки майбутньої науково-дослідної або пошукової роботи здобувача, що не охоплені навчальною програмою. Таким чином форми та методи навчання в цілому відповідають вимогам студентоцентрованого підходу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Процедура інформування здобувачів освіти щодо цілей, змісту та організації навчання здійснюється відповідно до пункту 4 «Положення про організацію освітнього процесу в науково-дослідній установі «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenOsvitProces.pdf>) та «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/Poryadok_PhD.pdf) шляхом проведення організаційних зустрічей зі здобувачами (завідувач відділу аспірантури, керівники, гарант). Інформування здобувачів про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів відбувається на початку кожного семестру та при вільному виборі тих чи інших дисциплін. Загальні настанови щодо порядку та критеріїв оцінювання наведені в положенні «Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PoryadokOcin.pdf>). Для кожної навчальної дисципліни розроблено робочу програму, яка містить виклад змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їхній обсяг, визначає форми та засоби поточного й підсумкового контролю, результати навчання. Аналіз силабусів (<http://www.niiep.kharkov.ua/perelik-navchalnih-disciplin.html>), що розробляються згідно «Положення про порядок підготовки силабусів дисциплін» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenSilabus.pdf>), показав, що за змістом та структурою вони не можуть вважатися такими, оскільки являють собою майже не скорочений варіант робочої програми, але функцію інформування здобувачів вони виконують.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Про прагнення щодо відповідності даному підкритерію та впровадження принципу поєднання навчання і досліджень свідчить «Стратегія розвитку науково-дослідної установи «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» на період 2020-2030 років» (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/JPG/strategia_rozvitku_usriep.pdf). Здобувачі ВО та НПП не обмежені у виборі та методах реалізації власних наукових інтересів. Більшість викладацького складу є науковими співробітниками установи (<http://www.niiep.kharkov.ua/vikladachi.html>), проводять наукові дослідження та мають наукові публікації в контексті змісту освітніх компонентів за ОНП. Тематика курсів складається з урахуванням сучасних практик і наукових досягнень. Під час вивчення більшості навчальних дисциплін аспіранти виконують індивідуальні завдання дотичні до тематики їх дисертаційних досліджень (Додат. документи на запит ЕГ: Списки спільних праць.pdf). В УКРНДІЕП снує можливість використання матеріально-технічної бази установи та організацій-партнерів для проведення спільних досліджень аспірантів та НПП. Під час аналізу наданих ЗВО матеріалів і онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами було підтверджено дотримання принципу поєднання навчання та досліджень (<http://www.niiep.kharkov.ua/news/rol-robotodavciv-u-formuvanni-yakisnoyi-onp.html>, <http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-naukovoyi-diyalnosti.html>). Здобувачі залучені до реалізації наукових тем УКРНДІЕП, беруть участь у написанні наукових звітів установи (Додат. документи на запит ЕГ: Додаток до довідки про НДР аспірантів.pdf, Титули звітів НДР за участю аспірантів.pdf). Нажаль відсутня інформація щодо участі здобувачів у конкурсах наукових проєктів, преміях, грантах, отже основні результати своїх досліджень аспіранти доповідають на науково-методичних семінарах установи (<http://www.niiep.kharkov.ua/news/10-chervnya-2021-roku-vidbulosya-zasidannya-sekciyi.html>), а також на щорічній Міжнародній науково-практичній конференції «Екологічна безпека: проблеми і шляхи вирішення» (<http://www.niiep.kharkov.ua/news/vidbulas-xvi-mizhnarodna-naukovo->

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП УКРНДІЕП постійно долучаються до оновлення змісту освіти та освітнього контенту з урахуванням специфіки власних наукових розробок, а також сучасних досягнень науки і техніки. Так, під час зустрічі з НПП підтверджено виконання науково-дослідних тем, результати яких в подальшому включаються до освітніх компонент ОНП (<http://www.niiep.kharkov.ua/naukovo-doslidni-roboti-2019.html>) та публікуються у наукових виданнях (Додат. документи на запит ЕГ: Списки спільних праць.pdf), а аналіз робочих програм обов'язкових освітніх компонентів показав, що з 2016 у зв'язку із постійними змінами в законодавстві та впровадженням сучасних інновацій було оновлено 5 програм, а саме: «Системний аналіз якості навколишнього середовища», «Еколого-економічні основи природокористування», «Стратегія сталого розвитку», «Методологія та методи наукового аналізу» та «Міжнародний досвід забезпечення екологічної безпеки» (Додат. документи на запит ЕГ: Зміни до курсу загальна інформація.pdf). Також інтерв'ювання фокус-груп підтверджує активну участь стейкхолдерів та партнерів у перегляді ОНП та освітніх компонентів (<https://youtu.be/rwHLEYVYie4>, Додат. документи на запит ЕГ: витяг з протоколу стейкхолдерами.pdf). Проте, представлені в звіті самооцінювання відгуки стейкхолдерів щодо ОНП (Recenz_Beketova.pdf, Recenz_Ecoinspek.pdf, Recenz_HAI.pdf, Recenz_Ecopark.pdf, Recenz_NTC_Sikorski.pdf) носять дещо формалізований характер і схожі на «типові рецензії». Разом з тим, експертам не вдалося ознайомитися з конкретними прикладами оновлення у освітніх компонентах джерел літератури та завдань для самостійної підготовки – отже, бібліографічних переліках зустрічаються неактуальні російські видання (Як приклад: у РП та силабусі дисципліни «МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЗАБРУДНЕННЯ КОМПОНЕНТІВ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА» у переліку базової літератури наведено: Флейшман Б.С., Брусиловський П.М., Розенберг Г.С. О методах математического моделирования сложных систем // Системные исследования. Ежегодник. – М.: Наука, 1982. – С.65–79., і т.і. (<http://www.niiep.kharkov.ua/perelik-navchalnih-disciplin.html>, http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/RPND_Anishenko.pdf, http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/RPND_Proskurnin.pdf, http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/RPND_Stadnyk.pdf, http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/RPND_Palaguta.pdf та інш.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності установи визначається документом «Стратегія розвитку науково-дослідної установи «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» на період 2020-2030 років» (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/JPG/strategia_rozvitku_usriep.pdf), асоційованим партнерством в проєкті ERASMUS+ «CLIMAN», а також участю у багатьох програмах і проєктах з метою розвитку співробітництва з зарубіжними країнами у галузі природничих наук (<http://www.niiep.kharkov.ua/mizhnarodna-diyalnist.html>). ЕГ за допомогою інтерв'ювання групи забезпечення підтверджено, що ОНП розроблена з урахуванням досвіду підготовки докторів філософії зарубіжних і вітчизняних ЗВО. Група забезпечення ОНП використала досвід набутий НПП під час закордонних стажувань, участі у спільних наукових проєктах, міжнародних конгресах, конференціях (Швейцарія, Польща). Здобувачі брали участь у міжнародних освітніх проєктах та мають відповідні сертифікати учасників та експертів (Додат. документи на запит ЕГ: Сертифікат Хабарова_якість освіти.pdf, <http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-naukovoyi-diyalnosti.html>). Разом з тим, слід зазначити, що за весь період дії ОП з 2016 р. аспіранти не брали участі в міжнародних програмах обміну і не проходили наукове стажування в закордонних університетах. При спілкуванні з фокус-групами виявлено, що в основному функція залучення здобувачів до участі у міжнародній діяльності покладена на самих здобувачів та їх наукових керівників. В зв'язку з недостатньою реалізацією принципів міжнародної академічної мобільності здобувачів освіти, НПП та аспірантам рекомендується активізувати участь у міжнародних наукових проєктах та конкурсах, збільшити кількість стажувань у провідних закордонних науково-дослідних установах та університетах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Здобувачі залучені до реалізації наукових тем УКРНДІЕП, беруть участь у написанні наукових звітів. Своєчасне коригування основних курсів професійної підготовки з урахуванням конкретних тем наукових досліджень аспірантів. Поєднання теоретичного та практичного навчання. Студентоцентрикований напрямок діяльності. Навчання і викладання ОНП проходить за традиційними формами, методами та змістом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Освітній процес обмежений лекціями, практичними заняттями та самостійною роботою. Рекомендації ЕГ: додати лабораторно-дослідницькі форми та методи навчання. 2. Анкетування здобувачів ведеться на паперових носіях. Рекомендації ЕГ: процедуру анкетування здобувачів необхідно зробити більш відкритою із застосуванням сучасних онлайн-платформ. 3. Форма силабусу за змістом та структурою не може вважатися такою, оскільки являє собою скорочений варіант робочої програми. Рекомендації ЕГ: модифікувати форму для наближення до силабусу. 4. Недостатня проінформованість та організаційно-методичний супровід здобувачів в питаннях міжнародної співпраці, стажування, участі в програмах обміну, міжнародних наукових проєктах. Рекомендації ЕГ: долучати здобувачів, які навчаються за ОНП, до участі у національних та міжнародних конкурсах наукових проєктів, отриманні премій і грантів. 5. Наявність у робочих програмах та силабусах неактуальних посилань. Деяко формальне відношення до атестації здобувачів. Рекомендації ЕГ: Актуалізувати літературні джерела та форми атестаційної документації.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Виявлені невідповідності не є критичними і у більшості випадків викликані невірною подачею інформації розробниками або інституційними факторами. Процес навчання та викладання за ОНП здійснюється традиційними методами та дозволяє досягати програмних результатів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В «Положенні про організацію освітнього процесу в УКРНДІЕП наведені усі затверджені в науковій установі форми контрольних заходів. Критерії оцінювання наведені в силабусах та робочих програмах до навчальних дисциплін (<http://www.niiep.kharkov.ua/perelik-navchalnih-disciplin.html>) та оприлюднені заздалегідь. У силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін наведено розподіл балів за змістовними модулями, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості. є для всіх дисциплін ОНП 2020 року, що є гарною практикою. Перелік питань до контрольних заходів, тем рефератів, питання до заліків та іспитів наведено у силабусах (робочих програмах) кожної дисципліни і оприлюднені на сайті УКРНДІЕП (<http://www.niiep.kharkov.ua/perelik-navchalnih-disciplin.html>), а також доводиться до здобувачів на початку семестру, консультаціях з контрольних заходів. Також на першому занятті кожної ОК НПП ознайомлює здобувачів з заходами контролю якості освіти та критеріями оцінювання. Більшість контрольних заходів реалізуються у тестовій формі. Терміни і періодичність проведення контрольних заходів визначаються навчальним планом. Результати інтерв'ювання зі здобувачами освіти показали, що аспіранти своєчасно мали доступ до всіх необхідних джерел інформації щодо форм оцінювання знань у межах ОК. Під час фокус-групи з здобувачами підтвердилася інформація стосовно того, що форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання є чіткими та зрозумілими, а оцінювання є прозорим та чесним. Зазначена інформація також підтверджується і результатами анкетування здобувачів (<http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-anketuvannya-aspirantiv.html>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти відсутній. Згідно з Відомостями про самооцінювання та ОНП передбачено, що здобувачі двічі на рік звітують про результати навчання, роботу над дисертаційними дослідженнями, публікаціями наукових результатів на засіданнях лабораторій і секцій Вченої Ради УКРНДІЕП. Секції Вченої ради затверджують звіти і атестують аспірантів двічі на рік протягом їх навчання відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» та «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/Poryadok_PhD.pdf) та <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenOsvitProces.pdf>). Атестація здобувачів вищої освіти ОНП «Екологічна безпека» здійснюється шляхом публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів наведені у «Положенні про організацію освітнього процесу» в УКРНДІЕП та «Положенні про оцінювання результатів навчання аспірантів», які оприлюднені на сайті УКРНДІЕП (<http://www.niiep.kharkov.ua/normativno-pravova-baza.html>). Вони містять процедуру проведення контрольних заходів, а також процедури повторної здачі та оскарження результатів оцінювання. Здобувач самостійно може ознайомитися з інформацією про форми контрольних заходів та критерії оцінювання до початку вивчення дисциплін, яка розміщена на електронних ресурсах закладу (<http://www.niiep.kharkov.ua/perelik-navchalnih-disciplin.html>). Оцінювання результатів навчання з ОК ОНП здійснюється за накопичувальною бальнорейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей і детально описана в силабусах (розділ 8 силабуса). Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в УКРНДІЕП»: здобувачам вищої освіти, які в день, визначений за розкладом для складання контрольнього заходу, отримали незадовільну оцінку або позначку «не з'явилися», може бути надано право перескладання екзамену або заліку за індивідуальним графіком ліквідації академічних заборгованостей. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів ОНП забезпечується рівними умовами для всіх здобувачів вищої освіти, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням термінів контрольних заходів та підтверджується результатами анкетування здобувачів (<http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-anketuvannya-aspirantiv.html>). На онлайн-зустрічах з фокус-групами НПП, здобувачів освіти було з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу розуміють процедуру оскарження результатів контрольних заходів або їх повторного проходження.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В УКРНДІЕП визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Це відображено у таких нормативно-правових документах: «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в УКРНДІЕП» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PolozDobroches.pdf>), «Положення про організацію освітнього процесу в УКРНДІЕП» (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenOsvitProces.pdf>), «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/Poryadok_PhD.pdf). ЕГ було встановлено, що популяризація академічної доброчесності також здійснюється через ОК «Філософсько-методологічні основи наукових досліджень», де це питання розглядається у модулі №2 даної дисципліни (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/SilabRybinina.pdf>). Слід зазначити, що ЕГ ознайомившись з «Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в УКРНДІЕП» встановила, що даний документ описує види порушень академічної доброчесності та види відповідальності за порушення академічної доброчесності, однак не описує саму процедуру перевірки робіт (рукописів дисертацій, статей, монографій) здобувачів та НПП на академічний плагіат. Крім цього ЕГ встановлено, що в УКРНДІЕП відсутній депозитарій наукових робіт та відсутні підписані угоди співпраці з організаціями, які надають послуги з використання сучасних офіційних систем перевірки наукових робіт на наявність академічного плагіату, н-д Unicheck, Strike Plagiarism (слабкі сторони програми). Однак під час онлайн-зустрічей зі здобувачами, НПП, гарантом ОНП, адміністративним персоналом ЕГ пересвідчилася у дотриманні вимог академічної доброчесності, та її популяризації.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, що підтверджено результатами спілкування з фокус-групами. В УКРНДІЕП загалом і на даній ОНП, зокрема, визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів та їх оскарження, означено процедуру врегулювання конфліктних ситуацій, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін в контексті критерію 5 на думку ЕГ можна віднести: - відсутність положення або інших внутрішніх документів закладу, що регулюють процедуру перевірки робіт на академічний плагіат; - формування депозитарію кваліфікаційних робіт аспірантів знаходиться на початковій стадії; - відсутність договору про надання послуг перевірки оригінальності робіт (антиплагіат), ЕГ рекомендує: - розробити відповідну нормативну документацію щодо процедури перевірки на плагіат, або за її наявності оприлюднити на офіційному сайті закладу; - як найшвидше сформувати депозитарій кваліфікаційних робіт аспірантів та розробити відповідну нормативну документацію; - з метою удосконалення перевірки робіт здобувачів на плагіат заключити договір про співпрацю з відповідними антиплагіатними системами.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У процесі реалізації ОНП, що акредитується, використовуються зрозумілі форми контрольних заходів та критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти щодо результатів навчання, як з окремих освітніх компонентів, так і ОНП в цілому. Правила проведення контрольних заходів є доступними для всіх і забезпечують умови для об'єктивності викладачів, включають процедури запобігання та врегулювання конфліктів інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і порядок їх повторного проходження. На думку ЕГ в цілому дана ОНП відповідає критерію 5, проте за наявності наведених недоліків оцінка за критерій - В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Функціонування ОНП «Екологічна безпека» в УКРНДІЕП забезпечується НПП (69% штатні та 31% зовнішні сумісники – інтерв'ювання гаранта, Відомості про СО/Загальні відомості, <http://www.niier.kharkov.ua/vikladachi.html>), які в цілому відповідають профілю та напряміві ОНП, а рівень їх професіоналізму забезпечено виконанням кадрових вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187, в редакції Постанови КМУ від 10 травня 2018 року № 347. ЕГ проведено аналіз відомостей про самооцінювання, в т.ч. таблиці 2, та матеріалів відкритого доступу у мережі Інтернет. Було встановлено, що інформація не про всіх НПП, що забезпечують ОНП є на офіційному сайті закладу (<http://www.niier.kharkov.ua/vikladachi.html>). Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних в реалізації ОП, в цілому відповідає видам академічного навантаження, які вони забезпечують, але виявлені де-які недоліки: так, завідувач сектору засобів і методів моніторингу довкілля, к.т.н., с.н.с., Є.М. Варламов забезпечує компоненту «Методика викладання у вищій школі» не маючи фахово-педагогічних ознак. Академічна кваліфікація викладачів підтверджується їх базовою освітою, науковою спеціальністю, вченим званням, а також науковими публікаціями у фахових виданнях, але показник публікацій представлених у наукометричних системах Scopus/WoS по штатних працівниках – не є достатнім, наприклад: викладачі Варламов Є.М., Проскурнин О.А., Хабарова Г.В., Палагута О.А., Пшенічнова О.Л. не мають публікацій в базах Scopus/WoS за останні 5 років (Відомості про СО/Загальні відомості/ Таблиця 2; Додат. документи на запит ЕГ: Списки спільних праць.pdf, <http://www.niier.kharkov.ua/vikladachi.html>). Більшість співробітників залучених до реалізації освітньої програми мають наукові інтереси та наукову активність саме в межах даної ОНП, наприклад: Дмитрієва О.О. - завідувач лабораторії екологічно безпечного водокористування населених пунктів і господарських об'єктів, має наукові інтереси: Екологічно безпечне природокористування населених пунктів і господарських об'єктів, Засоби і методи моніторингу навколишнього природного середовища, Інженерна екологія; Варламов Є.М. - завідувач сектору засобів і методів моніторингу довкілля, має наукові інтереси: Екологічна безпека, Моніторинг довкілля (<http://www.niier.kharkov.ua/vikladachi.html>) Результати інтерв'ювання викладачів, що забезпечують підготовку аспірантів підтверджують надану інформацію щодо відповідності професійного рівня викладача видам академічного навантаження, що він забезпечує в межах ОНП «Екологія». До групи забезпечення ОНП, що акредитується, включено шість штатних НПП, які мають відповідні наукові ступені та вчені звання. На базі УКРНДІЕП створено та функціонує спеціалізована вчена рада К 64.812.01 за спеціальністю 21.06.01 «Екологічна безпека», що підтверджує завершеність умов підготовки кадрів вищої кваліфікації.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів проводиться на підставі «Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників УКРНДІЕП» із подальшим укладанням з ними трудових договорів

(<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PolozKonkursPrepad.pdf>), але методика розподілу штатів науково-педагогічних та педагогічних працівників не є достатньо зрозумілою, так для оцінки рівня професіоналізму викладачі мають продемонструвати показники академічної активності, що має бути врахованим за допомогою рейтингування НПП, але ЕГ встановлено, що рейтингування НПП в УКРНДІЕП не здійснюється, крім цього в установі впроваджено практику призначення здобувачеві 2 наукових керівників, один з яких може не бути працівником установи (Додат. документи на запит ЕГ: [Списки спільних праць.pdf](#)) процедура інтерв'ювання фокус-групи свідчить, що в такому разі НПП здійснює керування здобувачем на громадських засадах, що може являти собою, як позитивні, так і негативні ознаки. За додатковим запитом ЕГ було надано матеріали опитування здобувачів освіти (Додат. документи на запит ЕГ: [анкетування1.pdf](#), [анкетування2.pdf](#)) та проведено інтерв'ювання здобувачів. Аналіз інформації показав, що відгуки мають позитивний характер.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Контакти з роботодавцями відбуваються також в процесі спільної організації та участі у щорічних заходах (конференціях, семінарах, вебінарах тощо), де обговорюються актуальні питання та проблеми в сфері екології та охорони довкілля також зустрічі із стейкхолдерами (роботодавцями) відбуваються в рамках реалізації ОНП, де вони мають можливість висловити свої зауваження та пропозиції щодо змін у ОНП та навчальному плані. (Додат. документи на запит ЕГ: [Протокол 28.07.2020.pdf](#), <http://www.niiep.kharkov.ua/aspirantura.html>, <http://www.niiep.kharkov.ua/news/rol-robotodavciv-u-formuvanni-yakisnoyi-onp.html>). Викладачі УКРНДІЕП залучають роботодавців до освітнього процесу шляхом запрошення їх на відкриті лекції, виїзні заняття, практичні роботи (<http://medradiologia.org.ua/index.php?id=608>, <http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-naukovoyi-diyalnosti.html>). На базі УКРНДІЕП періодично відбуваються засідання Харківського відділення ІТУ за участю науковців УКРНДІЕП, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, ХДЗВА ім. А.С. Тертишного (<http://www.niiep.kharkov.ua/node/1839>, <http://www.niiep.kharkov.ua/node/758>). Також, в рамках проведення щорічної Міжнародної науково-практичної конференції УКРНДІЕП «Екологічна безпека: проблеми та шляхи вирішення» проводиться конкурс молодих вчених, де обов'язково здобувачі вищої освіти представляють результати своєї дисертаційних досліджень у вигляді наукових доповідей. Роботодавці, які є учасниками конференцій, мають змогу, заслухавши доповіді аспірантів, відбирати з них найкращих і залучати до науково-професійної діяльності (<http://www.niiep.kharkov.ua/news/vidbulas-xvi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-ekologichna-bezpeka-problemi-i-shlyahi>). Крім того, під час інтерв'ювання фокус-групи з числа роботодавців виявлено їх бажання та готовність долучитися до організації та реалізації освітнього і наукового процесу за ОНП як на базі УКРНДІЕП, так і на базі своїх матеріально-технічних потужностей.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час аналізу звіту самоцінювання, наданих на запит ЕГ додаткових документів (Додат. документи на запит ЕГ: [Списки спільних праць.pdf](#)) та проведеного онлайн-інтерв'ювання підтверджено, що до викладання на ОНП залучені провідні наукові співробітники, професори, потенційні роботодавці, які працюють погодинно або є сумісниками (Крайнюков О.М., професор, доктор географічних наук, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; Калугін В.Д., доктор хімічних наук, професор Національний університет цивільного захисту України; Котух В.Г. к.т.н., доц., Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова; Стадник Л.Л., Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва НАМН України, Саввова О.В., Національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова та інші.) Професіонали-практики та експерти в галузі екології залучаються до аудиторних занять на безоплатній основі шляхом проведення відкритих лекцій, практичних занять, наукових семінарів, консультування здобувачів вищої освіти при написанні відповідних розділів дисертаційних робіт. Крім того, на базі УКРНДІЕП функціонує спеціалізована вчена рада К 64.812.01 за спеціальністю 21.06.01 «Екологічна безпека» до складу якої входять провідні фахівці різних установ та ВНЗ (<http://www.niiep.kharkov.ua/vchena-rada.html>, <http://www.niiep.kharkov.ua/specializovana-vchena-rada.html>). За результатами аналізу наявної інформації ЕГ запропоновано впровадити практику залучення до викладання на ОНП вчених з міжнародним освітньо-науковим досвідом.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система професійного розвитку в УКРНДІЕП в цілому відповідає інтересам викладачів і сприяє підвищенню якості НПП, що забезпечують ОНП «Екологічна безпека». Разом з цим ЕГ встановлено, що більшість викладачів підвищують свій професійний рівень в результаті участі у наукових проектах, міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, семінарах тощо, що не забезпечує необхідні вимоги у кредитах ЄКТС, крім того, аналіз звіту самооцінювання підтверджує відсутність інформації щодо підвищення кваліфікації серед більшості штатних НПП, що забезпечують ОНП (Відомості про СО/Загальні відомості/ Таблиця 2.), разом з цим що завідувач аспірантури к.т.н., Хабарова Г.В. за останні 3 роки має сертифікати, що підтверджують участь у 8 міжнародних онлайн-стажуваннях та експертних групах (Відомості про СО/Загальні відомості/ Таблиця 2, <http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-naukovoyi-diyalnosti.html>), а гарант ОНП Цапко Н.С. має 4 сертифікати,

підтверджуючих участь у наукових вебінарах. Серед перспективних партнерських новацій треба відзначити участь УКРНДІЕП у проекті ERASMUS+ (619119-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-SVNE-JP) «СИНЕРГІЯ ОСВІТНИХ, НАУКОВИХ, УПРАВЛІНСЬКИХ ТА ПРОМИСЛОВИХ КОМПОНЕНТІВ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ КЛІМАТОМ ТА ЗАПОБІГАННЯ ЗМІНИ КЛІМАТУ» (CLIMAN) (<http://www.niiep.kharkov.ua/mizhnarodna-diyalnist.html>) та участь у інших міжнародних грантових програмах та проектах за фахом: TEMPUS, Проект FP-7, РЕКО, TACIS, EUROWATERNET, Проект ОБСЕ тощо (<http://www.niiep.kharkov.ua/mizhnarodna-diyalnist.html>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертна група засвідчує, що професійному розвитку викладачів ОНП сприяє доступ до всієї необхідної інформації, інноваційної матеріально-технічної та лабораторної бази, а також участь у наукових проектах та програмах, за рахунок яких є можливість здійснення міжнародного стажування та розвиток міжнародних фахових компетенцій НПП. Разом з цим результати інтерв'ювання фокус-груп свідчить про відсутність програм та курсів підвищення кваліфікації на базі установи та фінансові обмеження у зв'язку з підпорядкованістю Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України (Міндовкілля України) та супутніми особливостями фінансування установи (<https://mepr.gov.ua/news/33116.html>). В УКРНДІЕП і практикується як моральне, так і фінансове стимулювання розвитку викладацької діяльності – тобто участь у міжнародних вебінарах, заохочення за науково-педагогічні досягнення виконуються шляхом преміювання викладачів, що забезпечують ОНП (підтверджено під час онлайн-зустрічей з керівництвом та НПП). Крім того, під час інтерв'ювання фокус-груп встановлено, що в ЗВО періодично здійснює опитування (анкетування) здобувачів щодо рівня професійності викладачів, результати якого визначені ЕГ, як загально позитивні (Додат. документи на запит ЕГ: анкетування1.pdf, анкетування2.pdf), разом з цим анкетування здобувачів ведеться на паперових носіях, що не сприяє об'єктивності і прозорості самої процедури анкетування.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Готовність стейкхолдерів долучитися до участі у навчальному процесі за ОНП на взаємовигідних умовах. Участь УКРНДІЕП у довгострокових міжнародних грантових програмах та проектах, що сприяють професійному розвитку НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Процедура добору викладачів є не цілком прозорими та публічними. Рекомендації ЕГ: встановити чітку прозору та об'єктивну процедуру добору НПП із застосуванням системи рейтингування. 2. Немає можливості підвищення кваліфікації НПП на базі установи. Рекомендації ЕГ: розробити програми та курси підвищення кваліфікації. 3. Досвід міжнародної співпраці та партнерства не застосовується для впровадження в освітній процес. Рекомендації ЕГ: впровадити практику залучення до викладання на ОНП вчених з міжнародним освітньо-науковим досвідом.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП має за цим критерієм певні слабкі сторони, які не впливають значною мірою на загальний рівень відповідності. Водночас, освітньо-наукова програма має сильні сторони та достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 6.1, 6.3, 6.4. Враховуючи сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, ЕГ робить висновок, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В УКРНДІЕП працює бібліотека, яка налічує 16740 екземплярів книг, найбільшим попитом з яких, користуються видання за філософським та екологічним напрямками, а також словники. Бібліотека передплачує періодичні фахові видання, зокрема, Гідробіологічний журнал, Екологія та промисловість, Екологія та безпека життєдіяльності тощо. Зі слів бібліотекаря Дербіної О.І., лише від 5 до 10 % літератури є оцифрованою. Проте, інститут має договір про співпрацю з Харківською державною науковою бібліотекою ім. В.Г. Короленка. Здобувачі та НПП мають можливість користуватись літературою безкоштовно. Бібліотека УКРНДІЕП обладнана МФУ, яким можуть користуватись читачі. Бібліотека електронного каталогу немає. В останні роки оновлення літератури відбувається лише за рахунок подарунків авторів. Особливістю УКРНДІЕП є наявність унікального для України лабораторного обладнання, яке сертифіковано, а здобувачі можуть безкоштовно використовувати його у своїх дослідженнях, зокрема, лабораторії обладнанні атомно-абсорбційним та оптико-емісійним спектрометрами, спектрометром з індуктивно-зв'язаною плазмою, газовим хроматомас-спектрометром, системою мікрохвильового розкладення зразків, колориметром фотоелектричним концентраційним, мікроскопами, газоаналізатором тощо. Також, інститут має пересувну лабораторію, яку використовують для польових досліджень. ЕГ мала змогу ознайомитись з матеріально-технічною базою в режимі онлайн. На зустрічі зі здобувачами ЕГ запевнили, що в інституті постійно оновлюється лабораторний посуд та реактиви. Лише за 2018р. було придбано лабораторного обладнання на 20 млн. грн, а 1,2 млн. грн було витрачено на оновлення комп'ютерної техніки та придбання МФУ, яке наявно у кожній лабораторії та у вільному доступі для НПП та здобувачів. Усі комп'ютери працюють на ліцензійному програмному забезпеченні. В інституті в останні роки регулярно проводяться ремонтні роботи, наприклад: було проведено заміну вікон та даху, відремонтовано 3 туалетні кімнати, відбувається реконструкція фасаду (планується встановлення пандусу) та здійснюється повна заміна системи опалення корпусу, що було підтверджено керівництвом та здобувачами. Усе навчально-методичне забезпечення з дисциплін наявно у викладачів в електронному вигляді та надається здобувачам під час проходження курсу. Незважаючи на багату лабораторну базу інституту, більшість здобувачів майже не використовуює обладнання УКРНДІЕП у своїх дослідженнях та надає перевагу лабораторіям закладів з основного місця роботи, або взагалі виконує свої дисертаційні роботи опираючись на статистику та аналіз.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В УКРНДІЕП усі комп'ютери підключені до мережі Інтернет, частково є Wi-fi-покриття, користування для НПП, здобувачів та співробітників є безкоштовним. Бібліотека надає свої послуги безкоштовно, а також по замовленню доставляє літературу з ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Здобувачі мають доступ до лабораторного обладнання, проте на деяких приладах дослідження проводять лише спеціально навчені особи, що робиться з метою збереження обладнання та підтримки високої точності результатів. Здобувачі мають можливість виконувати дослідження у всіх лабораторіях інституту, що не обмежує їх наукових інтересів. В інституті відсутні гуртожитки, буфети та медпункт, проте для надання першої медичної допомоги заклад рекомендує працівникам та здобувачам заключати декларації з сімейними лікарями поліклініки №17, яка розташована у сусідньому будинку. Всі послуги, які надає інститут є безоплатними для НПП та здобувачів, що було підтверджено під час інтерв'ювання.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ змогла ознайомитись з приміщеннями університету, які відповідають санітарним нормам, у лабораторіях розміщені інструкції до обладнання, є план евакуації. Інструкції було оновлено у минулому році. Здобувачі, які не працюють в інституті мають змогу працювати лише на робочому місці наукового керівника. В інституті відсутні спеціально облаштовані робочі місця аспірантів, проте їх не обмежують при пересуванні в інституті. Здобувачі запевнили ЕГ, що в УКРНДІЕП панує дружба та доброзичлива атмосфера, усі працівники інституту раді допомогти один одному.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час спілкування зі здобувачами ЕГ запевнили, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка в інституті на високому рівні і повністю задовольняє аспірантів. В інституті відсутній навчальний відділ, тому вся організаційна робота пов'язана з наданням освітніх послуг виконується гарантом Цапко Н.С. та завідувачкою аспірантури Хабаровою Г.В., які постійно тісно співпрацюють зі здобувачами та НПП і надають консультативну підтримку в межах своїх компетентностей. Як розповіли здобувачі, вони можуть звернутись, до будь-якого співробітника за допомогою чи консультацією і отримати її. Практичного психолога у штаті інституту немає, проте, за рекомендацією керівництва, здобувачі та НПП у випадку необхідності професійної психологічної підтримки можуть звернутись до поліклініки №17, а також можуть отримати підтримку від колективу інституту. Інформаційна підтримка здобувачів ведеться не лише особисто через гаранта та завідувачку аспірантурою, а також

онлайн через офіційний сайт, сторінку інституту на Facebook, у чатах Viber та електронну пошту. На цих ресурсах постійно оновлюється інформація, висвітлюються новини інституту.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Керівництво УКРНДІЕП веде активну роботу над тим, щоб зробити інститут комфортним для навчання та роботи осіб з особливими потребами. В даний час, ведуться роботи з реконструкції фасаду корпусу та планується встановлення пандусу (наразі необхідно пройти 4 сходинки). Корпус інституту має 5 поверхів без ліфту. Проте, керівництво закладу облаштувало приміщення на першому поверсі, де можуть знаходитись особи з особливими освітніми потребами та проводити зустрічі з працівниками закладу. Задля створення комфортних умов навчання осіб з особливими потребами розробляється індивідуальний план здобувача, НПП йдуть на зустріч та передають завдання через родичів, або працюють у дистанційному форматі. Так, здобувачка Деменко А.В. на зустрічі з ЕГ розповіла, що будучи в декретній відпустці за власним бажанням та за погодженням директора і завідувачки аспірантури мала змогу відвідувати заняття дистанційно в Zoom. На ОНП навчався здобувач Свиридов Ю.В., який мав особливі освітні потреби за станом здоров'я і не міг відвідувати інститут певний час. Керівництво та НПП надали можливість виконувати завдання вдома та передавати виконані роботи через родичів. Здобувач успішно завершив освітню складову та захистив дисертацію.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В інституті діє Положення про політику та порядок врегулювання конфліктних ситуацій <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenKonflikt.pdf>, згідно до якого, заборонені будь-які прояви дискримінації, утисків, мови ненависті, а керівництво УКРНДІЕП має право в разі порушення положення щодо запобігання конфліктним ситуаціям вживати адміністративні заходи. У разі виникнення конфліктних ситуацій можна подати скаргу керівництву УКРНДІЕП щодо порушення його прав, свобод, противоправних дій або заяву щодо необхідності вирішення до Комісії з питань врегулювання конфліктних ситуацій. Для вирішення конкретної конфліктної ситуації збирається комісія, яка є колегіальним органом УКРНДІЕП та розглядає питання у найкоротший строк. Під час інтерв'ювання здобувачів, ЕГ дізналась, що у здобувачки Лисенко М. на першому курсі виник конфлікт з викладачем. З метою в'яснення подробиць конфлікту та шляхів його вирішення ЕГ запросила здобувачку на приватну розмову під час Резервної зустрічі. Лисенко М. повідомила, що конфлікт відбувся одноразово і стосувався оформлення презентації, здобувачка виправила свою роботу і в подальшому таких ситуацій не відбувалось, утиску або дискримінацій з боку викладача не відчувалось. Здобувачка не зверталась за допомогою до керівництва та нікого не сповіщала про складену ситуацію. В цілому задоволена навчанням на ОНП, наразі навчається на зр.н. Усі інші здобувачі жодних скарг не надавали, повністю задоволені навчанням, у разі потреби звертаються до Цапко Н.С. та Хабарової Г.В. Випадків вимагання хабарів та сексуальних домагань в інституті не виникало, що підтвердили здобувачі.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. В УКРНДІЕП наявне унікальне обладнання, використання якого, дає змогу здобувачам зробити науковий прорив у сфері екологічної безпеки. 2. Взірцевим є активне залучення державних коштів на оновлення матеріально-технічної бази та комп'ютерної техніки. 3. В інституті ведуться активні ремонтні роботи, які покращують умови праці та навчання за ОНП 4. Інститут веде політику щодо покращення надання освітніх послуг, зокрема здобувачам з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. У зв'язку з тим, що в останні роки оновлення бібліотеки майже не відбувається, ЕГ рекомендує посилити літературний фонд новітньою літературою в галузі. 2. Задля зручності користуванням літературою та НМК, ЕГ рекомендує створити електронний репозиторій та надати доступ співробітникам і здобувачам для користування. 3. Задля покращення умов навчання здобувачів, ЕГ рекомендує створити простір для здобувачів, де вони матимуть робоче місце та зможуть збиратись у вільний від досліджень час.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП заслуговує оцінку В за Критерієм 7, що обґрунтовано наявністю унікального лабораторного обладнання, удосконаленням побутових умов навчання, оновленням матеріально-технічної бази закладу тощо. Проте, для досягнення рівня А, на думку експертів, не вистачає наявності пандусу, аспірантських кімнат, їдальні, репозиторію та не активне сприяння оновленню літературного фонду бібліотеки.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Основними документами, якими керуються в закладі з метою моніторингу та перегляду ОНП є Положення про організацію освітнього процесу <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenOsvitProces.pdf>, Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/Poryadok_PhD.pdf та Положенням про порядок підготовки силабусів дисциплін <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenSilabus.pdf>. Ці документи розміщені в вільному доступі на сайті закладу. Під час онлайн-зустрічей ЕГ виявила, що за період існування ОНП відбувся лише один істотний перегляд ОНП та внесено зміни у 2020 році <http://www.niiep.kharkov.ua/news/zasidannya-vchenoyi-radi-ukrndiep-28-lipnya-2020-v-rezhimi-line-konferenciyi.html>. Основною причиною перегляду ОНП стала зміна гаранту, що було пов'язано зі станом здоров'я попереднього гаранта Аніщенко Л.Я., також в цей період було внесено зміни у методичний комплекс навчальних дисциплін, а також розширено комплекс вибіркового дисциплін. З метою удосконалення ОНП раз на пів року проводяться анонімні анкетування здобувачів через Google-форми, що дає змогу здобувачам висловити свою об'єктивну думку <http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-anketuvannya-aspirantiv.html>. На запит ЕГ, гарант надала результати опитувань <https://office.naqa.gov.ua/36f0bec8-f81b-4c16-8800-3202of4bee21>. Також, в інституті проводилось анонімне анкетування «Викладач очима здобувачів», приклад анкети, також був наданий ЕГ <https://office.naqa.gov.ua/fa257d00-6ac0-4344-8528-f588c68786ab> За результатами опитувань та при спілкуванні ЕГ зі здобувачами виявили, що основним питаннями щодо удосконалення ОНП є зміни в навчальному плані, а саме перенесення вивчення дисциплін з 3 та 4 року навчання на 1 та 2, що дасть змогу більше часу приділити саме написанню дисертації та оформленню документів. Також, гарантом було надано перелік змін, які було внесено в курси дисциплін <https://office.naqa.gov.ua/337d7a6c-7f6e-4ab4-923e-28f6a34e70a7>, що говорить про перегляд та удосконалення освітніх компонентів. Наразі, в інституті прийнято до уваги необхідність частішого перегляду ОНП та прийнято рішення винести на обговорення проект ОНП-2021 у серпні-вересні до початку вступної кампанії. Як стало відомо, з метою удосконалення ОНП регулярно відбуваються засідання проектної групи, в тому числі дистанційно <http://www.niiep.kharkov.ua/news/zasidannya-robochoyi-grupi-z-akreditaciyi-osvitno-naukovoyi-programi-ekologichna-bezpeka.html>, а також керівництво інституту проводить зустрічі зі стейкхолдерами, залучаючи їх до перегляду ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачів в УКРНДІЕП залучають до перегляду ОНП проводячи різного виду анкетування та аналізуючи отримані результати <http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-anketuvannya-aspirantiv.html>, <https://office.naqa.gov.ua/fa257d00-6ac0-4344-8528-f588c68786ab>, <https://office.naqa.gov.ua/36f0bec8-f81b-4c16-8800-3202of4bee21>. В УКРНДІЕП функціонує Рада молодих вчених (РМВ), яка на засіданнях Вченої ради представляє інтереси здобувачів в одній особі - голові РМВ Козловської О.В., що на думку експертів, є недостатнім. ЕГ вважає, що для більш об'єктивного обговорення освітньо-наукових проблем здобувачів слід долучати до засідань Вченої ради більше осіб з кількості аспірантів. ЕГ повідомили, що за поточний навчальний рік відбулось лише 1 засідання РМВ <https://office.naqa.gov.ua/40392a0d-3b87-436b-bf32-959f040ff25b>. РМВ, як орган самоуправління представляє інтереси здобувачів, проте задля ефективної роботи необхідно проводити зустрічі регулярно. Під час спілкування зі здобувачами та головою РМВ, ЕГ цікавилася, чи приймали вони участь у обговоренні проекту ОНП, чи надавали пропозиції щодо удосконалення. Всі одностайно запевнили, що приймали участь в обговоренні та надавали рекомендації в рамках анкетування. Основним проханням від здобувачів було звільнення з 3 та 4 р.н. від вивчення дисциплін шляхом переносу їх на 1 та 2 р.н.. Аспіранти запевнили, що їх пропозиції були прийняті до уваги керівництвом інституту та будуть враховані у майбутньому. В період з 2019 року було проведено 4 круглих столи з метою удосконалення ОНП, де була пропозиція внести дисципліну Наноматеріали в екології в перелік вибіркового дисциплін.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

УКРНДІЕП веде тісну співпрацю з провідними університетами України, зокрема ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, КПІ ім. І. Сікорського, а також науковими установами: ДУ «Інститут медичної радіології та онкології ім. С.П. Григор'єва НАМН України, Інститутом фізики високих енергій і ядерної фізики ННЦ "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України, Навчально-науковим інститутом хімічних технологій та інженерії НТУ "ХП" та ін. Представників роботодавців було запрошено на засідання з приводу обговорення ОНП <http://www.niiep.kharkov.ua/news/rol-robotodavciv-u-formuvanni-yakisnoyi-onp.html>. Самі роботодавці на зустрічі підтвердили, що зацікавлені в удосконаленні ОНП, постійно спілкуються з керівництвом інституту, гарантом та завідувачкою аспірантури, надають поради та рекомендації. Так, наприклад, стейкхолдер Саввова О.В. була присутня на засіданні проектною групи <https://office.naqa.gov.ua/fodfd432-b751-44a3-9b4b-ac0c757126e3>, де було усно домовлено надавати аспірантам обох установ вільно користуватись лабораторіями УКРНДІЕП та ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. Також, Саввова О.В. на зустрічі з ЕГ розповіла, що вносила пропозицію підписати договір про співдружність між установами, а також розповіла, що їх ЗВО зацікавлений у прийнятті на роботу випускників ОНП. Коваленко Г.Д. під час створення ОНП запропонував внести дисципліну Радіоекологія до навчального плану, що було враховано і в подальшому він сам і викладав цю дисципліну. Пізніше, дисципліну стала викладати інший стейкхолдер – Стадник Л.Л., яка вважає, що для удосконалення ОНП здобувачам необхідно більше практичних навичок. Романова К.О. на зустрічі з експертами підтвердила, що їх ЗВО зацікавлений в співпраці з УКРНДІЕП та готовий приймати випускників на роботу, проте, більше цікавлять здобувачі, які працювали над темами пов'язаними еколого-енергетичними проблемами. Загалом, ЕГ відмітила високу активність стейкхолдерів, які проявляють цікавість до ОНП та готові допомагати у її покращенні. Завідувачка аспірантурою Хабарова Г.В. під час зустрічі з ЕГ повідомила, що цікавиться досвідом інших ЗВО України та країн Європи задля створення найкращих умов навчання здобувачів на ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Більшість здобувачів, які вступають до УКРНДІЕП вже є цілеспрямованими особами, які мають досвід практичної роботи в галузі та під час навчання продовжують свою практичну діяльність. Після завершення навчання частина здобувачів залишаються працювати в інституті, а інша частина повертаються на свою основну роботу. Наразі, ведеться збір інформації щодо кар'єрного шляху випускників, які випускались з 2019-2020 н.р. <http://www.niiep.kharkov.ua/node/2759>: Цитлишвілі К. О., Свиридов Ю.В., Радіонов М. П.. Керівництво інституту планує розширювати інформаційну базу та в подальшому запрошувати випускників до обговорення ОНП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У УКРНДІЕП відсутній відділ якості освіти, проте відповідальними за якість надання освітніх послуг є керівництво закладу, гарант та завідувачка аспірантурою Моніторинг та контроль у виявленні недоліків в ОНП відбувається на засіданнях проектною групою під час ретельного аналізу результатів анкетувань здобувачів і врахування рекомендацій внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів <http://www.niiep.kharkov.ua/news/zustrich-chleniv-proektnoyi-grupi-z-ridgotovki-onp-ekologichna-bezpeka-zi-steykholderami.html>. Так, під час одного з таких засідань, прийнято рішення розширити перелік вибіркового дисциплін курсом «Оцінка впливу на довкілля». Під час спілкування з проектною групою експерти виявили, що ОНП 2016 р. не давала права здобувачам обирати дисципліни, тому це було враховано та виплавлено під час перегляду ОНП у 2020 році. Наразі, обсяг вибіркового дисциплін складає не менше 25%, а здобувачі мають право обрати дисципліни з блоку вибіркового обсягом від 12 до 20 кредитів ЄКТС, що зазначено в звіті самооцінювання (сторінка 8), а також підтверджено на зустрічах з НПП та групою забезпечення. Проте, ЕГ вважає, що перелік вибіркового дисциплін є досить вузьким та потребує розширення.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертиза проводиться вперше. Проте, гарант ОНП та завідувачка аспірантурою УКРНДІЕП ведуть активну роботу в удосконаленні ОНП, залучаючи внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. ЕГ переконалась, що під час перегляду ОНП у 2020р. внесено суттєві зміни на відміну від ОНП 2016р, але існує потенціал подальшого удосконалення та розвитку.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На думку ЕГ, УКРНДІЕП який є провідною науковою установою галузі має потенціал в розвитку саме освітньої складової, яка потребує посилення, що зумовлено, саме науковою спрямованістю установи та неможливості провадити освітній процес на бакалаврському та магістерському рівнях. Проте, матеріально-технічна база закладу дає можливість випускати високоякісних науково-педагогічних працівників. В інституті чітко дотримуються культури якості, в тому числі і в публіцистичній діяльності. Цапко Н.С. виконує роль не лише гаранта, а й вченого секретаря інституту та перевіряє наукові роботи на плагіат. В УКРНДІЕП немає ліцензійного програмного забезпечення для перевірки робіт на плагіат, проте роботи перевіряються частинами на 3х безкоштовних ресурсах. Цапко Н.С. повідомила, що максимальне порогове значення запозичених текстів 7-10% та надала приклад перевірки на плагіат <https://office.naq.gov.ua/2a4fbb97-b70c-49d3-8556-e453b75645b3>. Академічну спільноту активно долучають до розробки НМК, у освітній процес, в якості керівників практик та експертів. В інституті панує доброзичлива атмосфера, здобувачі та НПП мають можливість звертатись за допомогою один до одного, вільно користуватись лабораторним обладнанням, активно співпрацюють задля подальшого розвитку ОНП

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В контексті Критерію 8 ЕГ визначила, що позитивними практиками є: 1. Активне залучення стейкхолдерів до перегляду та удосконаленню ОНП. 2. На відміну від ОНП-2016 після перегляду відбулись суттєві зміни у напрямку покращення, а саме можливість обирати дисципліни, оновлення контенту дисциплін, розширення переліку вибіркових дисциплін тощо. 3. ЕГ вразила активна позиція гаранта та завідувачки аспірантурою, які ведуть велику роботу щодо удосконалення ОНП, спілкування зі здобувачами та роботодавцями, консультування та наданні інформації аспірантам 4. Під час перегляду ОНП гарантом було детально вивчено досвід українських та європейських колег.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Незважаючи на позитивні практики, ЕГ рекомендує: 1. Проводити перегляд ОНП частіше, наприклад 1 раз на рік. 2. Створити відділ або надати повноваження особі, яка буде відповідальна за систему якості вищої освіти в інституті 3. На засідання Вченої ради запрошувати не лише голову РМВ, а й декілька представників здобувачів. 4. Проводити засідання РМВ на регулярній основі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В УКРНДІЕП ведеться політика щодо покращення якості освіти, яка надається здобувачам в межах ОНП, в чому переконалась ЕГ під час онлайн-зустрічей зі здобувачами, стейкхолдерами, НПП, проектною групою та керівництвом. При детальному аналізі ОНП 2016р. та порівнюючи зі змінами у проєкті в 2020 р. видно суттєві зміни, які підтверджують врахування інтересів здобувачів та роботодавців. Проте, зважаючи на всі позитивні практики, за Критерієм 8 ОНП відповідає рівню В. ЕГ вважає за необхідне продовжувати рух у напрямі удосконалення ОНП для відповідності вищому рівню А.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу в інституті регламентується рядом нормативних документів, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу в УКРНДІЕП <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PologenOsvitProces.pdf>, Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/Poryadok_PhD.pdf, Порядком оцінювання результатів

навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PoryadokOcin.pdf>. Також, у звіті СО вказано, що права та обов'язки прописані у Статуті УКРНДІЕП
<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%82%20%D0%A3%D0%9A%D0%A0%D0%9D%D0%94%D0%86%D0%95%D0%9F-ilovepdf-compressed.pdf>). Проте, надане посилання не працює, що не дає змогу зацікавленим особам з ним ознайомитись. Згідно до вищенаведених документів, усі учасники освітньо-наукового процесу повинні їх дотримуватись, поважати один одного, виконувати свої обов'язки та користуватись наданими правами, зокрема правом на академічну мобільність, участь у наукових міжнародних проєктах, безпечні умови проведення досліджень, отримання всіх видів відкритої наукової інформації, користування науковою базою установи та ін.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті закладу розміщена сторінка присвячена обговоренню проєкту ОНП 2020 року <http://www.niiep.kharkov.ua/news/proekt-osvitno-naukovoyi-programi-pidgotovki-doktora-filosofiyi-ekologichna-bezpeka.html>. На сторінці наведене контактні дані: електронна пошта та юридична адреса установи для надання пропозицій та рекомендацій щодо проєкту ОНП. Дата розміщення 04.05.2020 року, що є допустимим відповідно термінів. Проте, посилання на сам документ ОНП не працює. Ознайомитись на сайті з проєктом неможливо. ЕГ допускає, що на момент розміщення ОНП на сайті відбулись зміни що призвело до технічних проблем, які необхідно виправити. Технічні проблеми унеможливають ознайомлення з проєктом ОНП усіх зацікавлених осіб та знижують перелік наданих рекомендацій. На зустрічі з проєктною групою гарант ОНП повідомила, що наповненість сайту виконується чітко до рекомендацій Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України до якого підпорядковується дана установа, тому виникає необхідність шукати інші шляхи надання інформації. З цією метою було створено сторінку у соцмережі. <https://www.facebook.com/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%82-%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC-111970527329356/>

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОНП розміщена за посиланням <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/ONP101.pdf> де містяться основна інформація щодо цілей, очікуваних результатів навчання та освітніх компонентів. На офіційному сайті наведено блоки обов'язкових та вибіркових дисциплін, а також силабуси і робочі програми до них. Ретельно вивчивши зміст силабусів та робочих програм ЕГ виявила майже повну ідентичність між документами <http://www.niiep.kharkov.ua/perelik-navchalnih-disciplin.html>. Інформація, що розміщена є актуальною та достатньо інформаційною. Все розміщено у вільному доступі і може використовуватись для ознайомлення потенційних абітурієнтів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Серед позитивних практик ЕГ виділила наступні: 1. Висвітлення на офіційному сайті інформації щодо змісту дисциплін, а саме силабусів та робочих програм. 2. Наявність низки документів, що регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу 3. Пошук альтернативних шляхів ведення інформування здобувачів, стейкхолдерів та абітурієнтів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ проаналізувала отриману інформацію та рекомендує: 1. Перевірити роботу сайту з метою поліпшення користування ним. 2. Керуватись в своїй діяльності не лише рекомендаціями Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів, а й Міністерства освіти і науки. 3. Переглянути зміст силабусів. Можливо скоротити їх зміст, щоб уникнути ідентичність з робочими програмами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Під час проведення експертизи керівництво інституту проявляло великий інтерес до наданих рекомендацій та запевняло ЕГ, що надані рекомендації будуть прийняті до уваги в подальшій діяльності інституту. ЕГ вважає, що за Критерієм 9 ОНП відповідає рівню В, що обумовлено наявністю позитивних практик, рух колективу інституту до покращень. Зважаючи на спрямованість установи, як наукової та підпорядкованість Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України виникають труднощі з плануванням освітньої складової, які є несуттєвими та можуть бути ліквідовані у найкоротший час.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

ЕГ констатує, що зміст Освітньо-наукової програми "Екологічна безпека" в УКРНДІЕП, відповідає пункту 27 «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261 в частині формування освітньої та наукової складових, по-друге, наявності рамки кваліфікацій (оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, здобуття обов'язкових чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної мовних компетентностей (англійська мова), набуття універсальних навичок дослідника, що відповідає інтересам здобувачів в сфері знань і навичок прийняття науково обґрунтованих рішень та організації й виконання наукового дослідження, здобуття глибинних знань із спеціальності). Під час аналізу ОНП та навчального плану ЕГ виявлено розбіжності між окремими освітніми компонентами та компетентностями і програмними результатами навчання, набуття яких вони забезпечують. Навчання аспірантів відбувається відповідно до індивідуального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Під час зустрічі аспіранти підтвердили, що вибіркові дисципліни відповідають їхнім науковим інтересам, але ЕГ виявлено, що кількісний перелік варіативних дисциплін не забезпечує формування повноцінної індивідуальної траєкторії здобувача. Як зазначили самі здобувачі під час спілкування з ЕГ, процедура проходження педагогічної практики є недостатньо зрозумілою і полягає у розробленні навчального контенту (аспірантка ІV року навчання Деменко А.), а пошук бази практики здійснює сам здобувач (аспірант ІІІ року навчання Снитко О.), що викликає певні складності. Крім того, рівень викладання дисциплін мовного блоку повинен забезпечувати володіння аспірантами письмовою і усною англійською на рівні не нижчому В-2, або на рівні С-1. Однак, проведене інтерв'ювання фокус-групи свідчать про недостатнє володіння іноземною мовою, що підтверджується і відсутністю участі здобувачів у міжнародних програмах, стажуваннях та проектах. Рекомендуємо ЗВО розробити механізми забезпечення вільного володіння іноземною мовою випускниками третього освітнього рівня.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

Теми наукових досліджень здобувачів освіти за ОНП обговорюються на семінарах за участю роботодавців, розглядаються і затверджуються Вченою радою УКРНДІЕП (<http://www.niiep.kharkov.ua/news/zatverdzhennya-individualnih-planiv-i-tem-disertacijnih-robot.html>, <http://www.niiep.kharkov.ua/news/rol-robotodavciv-u-formuvanni-yakisnoyi-onp.html>, Додат. документи на запит ЕГ: протокол Ради мол вч.pdf, Деменко інд план.pdf, Захарченко інд план.pdf, Черба інд план.pdf). ЕГ відзначає, що заклад є профільною науково-дослідною установою Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, що має «критичну масу» дослідників за спеціальністю 101 «Екологія», які спільно працюють в одному руслі наукового пошуку. Отже, ЗВО має достатній науковий потенціал за спеціальністю 101 в контексті ОНП «Екологія» та може формувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які закінчують підготовку за даною ОНП. Теми дисертацій враховують розвиток теоретично-прикладної, методологічної та методичної бази екології з урахуванням новітніх тенденцій розвитку екології, що поглиблює фаховий науковий світогляд, забезпечує основу для наукового дослідження та подальшої професійно-наукової діяльності. Аналіз результатів досліджень здобувачів за їх працями та напрямів досліджень наукових керівників за їх профілями в Google Academy, Scopus, WoS підтверджує, що напрям наукових досліджень аспірантів корелює з науковою діяльністю їх керівників та підкріплюється спільними публікаціями, наприклад: Адамова Г.В. має 7, а Деменко А.В. - 13 спільних публікацій з науковими керівниками (Додат. документи на запит ЕГ: Списки спільних праць.pdf). Зокрема, аспіранти підтвердили свою участь у НДР своїх наукових керівників, наприклад: Черба О.В., Адамова Г.В., Божко Т.В. (Додат. документи на запит ЕГ: Титули звітів НДР за участю аспірантів.pdf, Списки спільних праць.pdf, Додаток до довідки про НДР аспірантів.pdf, інтерв'ювання фокус-групи). Отже, більшість

аспірантів працюють разом з їх науковими керівниками над виконанням науково-дослідних робіт господарсько-договірних або держбюджетних. В даному контексті це є позитивною практикою.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Організаційне та матеріальне забезпечення виконання аспірантами ІФНТУНГ наукової складової ОП відповідають вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». В УКРНДІЕП щорічно організовується та проводиться Міжнародна науково-практична конференція "Екологічна безпека: проблеми і шляхи вирішення" (<http://www.niiep.kharkov.ua/provedennya-konferenciyi.html>), де аспіранти мають можливість опублікувати свої наукові результати у матеріалах конференції. Однак слід зазначити, що збірник наукових праць «Проблеми охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки» (<http://www.niiep.kharkov.ua/naukovi-vidannya.html>) не входить до переліку фахових журналів категорії «Б» згідно МОН, але за запевненням директора УКРНДІЕП Гриценко А.В. це питання є одним з пріоритетних завдань Стратегії розвитку УКРНДІЕП (<http://www.niiep.kharkov.ua/node/2760>), так як дозволить суттєво полегшити апробацію результатів наукової діяльності здобувачів. Слід звернути увагу на недостатню активність аспірантів з опублікування результатів досліджень у виданнях, що індексуються наукометричними базами SCOPUS, WoS тощо. Аспіранти мають змогу виконувати експериментальні дослідження на базі обладнання, яке є в УКРНДІЕП (<http://www.niiep.kharkov.ua/poslugi.html>), в тому числі акредитовані Держстандартом України Аналітичним Центром (<http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/JPG/AtestatAkred.JPG>). Позитивним моментом реалізації ОНП у контексті цього підкритерію, що у рамках виконання здобувачем індивідуального плану, наукові керівники обов'язково залучають аспірантів до участі у дослідницьких проектах (бюджетних та комерційних наукових робіт) за тематикою діяльності УКРНДІЕП. З опитування здобувачів та академічного персоналу ЕГ встановила, що аспіранти мають вільний безкоштовний доступ до будь-яких ресурсів, необхідних для здійснення ними наукових досліджень, в т. ч. до мережі Інтернет, наукової літератури. Отже, ЕГ вважає, що УКРНДІЕП організаційно та матеріально забезпечує в межах ОП достатні можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

З метою надання можливості аспірантів університету до міжнародної академічної спільноти за ініціативи та на базі УКРНДІЕП щорічно проводиться міжнародна науково-практична конференція "Екологічна безпека: проблеми і шляхи вирішення" (<http://www.niiep.kharkov.ua/provedennya-konferenciyi.html>) де аспіранти спілкуються з учасниками інших країн. УКРНДІЕП також надає консультативну допомогу здобувачам вищої освіти щодо можливості опублікування результатів наукових досліджень у виданнях, які індексуються у наукометричних базах даних. Здобувачі вищої освіти регулярно подають матеріали наукових досліджень до міжнародних конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо (http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Prezentac/citlishvili_doslidzhennya.pdf, <http://www.niiep.kharkov.ua/rezultati-naukovoyi-diyalnosti.html>). За запитом ЕГ були надані приклади участі аспірантів ОНП (Адамова Г., Лисенко М., Божко Т.) у закордонних наукових заходах (<https://office.naqa.gov.ua/68bb7362-8618-4ab8-a7c3-4a2759c47465>, <https://office.naqa.gov.ua/23a79d67-1cc3-4c4c-8e91-33df6ed60745>), оплати відряджень аспірантів УКРНДІЕП за кошти установи (Черба О., Божко Т., Ігнатенко М.) (<https://office.naqa.gov.ua/9dd2c7dc-6cdf-4b4c-8918-93ce09061f8f>) та підтверджено на зустрічі з здобувачами. Рекомендується продовжити роботу з залучення аспірантів до участі у спільних дослідженнях тощо.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Під час спілкування з науковими керівниками та НПП, ЕГ розповіли, що більшість здобувачів вступило до інституту маючи певні нароби або конкретні наукові інтереси, які продовжуються у дисертаційних дослідженнях. На запит ЕГ, гарант надала титульні сторінки науково-дослідних робіт до виконання яких залучались здобувачі <https://office.naqa.gov.ua/5033659f-cb98-4a99-b1bc-9b74ed14fb26>, а саме Адамова Г.В. (дівоче прізвище Аболмасова), Черба О.В., Божко Т.В. та випускники ОНП Свиридов Ю.В., Цітлішвілі К.О. На зустрічі з науковими керівниками, ЕГ повідомили, що інститут сприяє та підтримує здобувачів у захисті своїх авторських прав на наукові розробки. У інституті активно практикується подвійне керівництво здобувача при написанні дисертаційної роботи, тому наукові статті за темою публікуються, як з обома керівниками, так і з кожним окремо. Для здобувачів є обов'язковою участь у Міжнародній науково-практичній конференції "Екологічна безпека: проблеми і шляхи вирішення" <http://www.niiep.kharkov.ua/provedennya-konferenciyi.html>, де вони доповідають про результати власних наукових

досліджень. НПП інституту надають консультативну підтримку здобувачів при опублікуванні результатів наукових досліджень у виданнях, які індексуються у наукометричних базах даних.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В УКРНДІЕП діє Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин <http://www.niiep.kharkov.ua/sites/default/files/Aspirantura/PolozDobroches.pdf>, який регламентує порядок дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. У НПП та здобувачів існує культура академічної доброчесності. Перевірку робіт на плагіат здійснює вчений секретар інституту Цапко Н.С., використовуючи загальнодоступні безкоштовні онлайн-ресурси, наприклад «Антиплагіат». Угоди між інститутом та ліцензованою організацією з перевірки на плагіат немає. Максимальний пороговий рівень запозичень становить 7-10%. У разі порушення академічної доброчесності НПП та здобувачами, згідно до Положення можлива: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії тощо. Контроль за виконанням цього Положення здійснюється директором інституту та вченим секретарем. За період існування ОНП, випадків порушення академічної доброчесності не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Під час акредитаційної експертизи експертна група встановила наступні сильні сторони та позитивні практики ОНП за критерієм 10: – хороше матеріально-технічне забезпечення для виконання наукових досліджень сприяють залученні науково-педагогічного складу та здобувачів до участі у комерційних проектах, що забезпечує додаткове фінансування; – аспіранти мають можливість апробації наукових результатів шляхом участі у щорічних міжнародних конференціях як на базі закладу, так і у національних та міжнародних організаціях; – участь здобувачів ВО у роботі над НДР своїх наукових керівників; – активне практикування подвійного керівництва здобувачами при написанні дисертаційної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Недостатня активність здобувачів з опублікування результатів досліджень у виданнях, що індексуються наукометричними базами SCOPUS, WoS тощо; – процедура проходження педагогічної практики є недостатньо зрозумілою; – недостатню активність аспірантів з опублікування результатів досліджень у виданнях, що індексуються наукометричними базами SCOPUS, WoS тощо; – кількісний перелік варіативних дисциплін не забезпечує формування повноцінної індивідуальної траєкторії здобувача; – недостатнє володіння іноземною мовою, що підтверджується і відсутністю участі здобувачів у міжнародних програмах, стажуваннях та проектах. Рекомендуємо ЗВО розробити механізми забезпечення вільного володіння іноземною мовою випускниками третього освітнього рівня; посилити публікаційну активність аспірантів у виданнях, що індексуються наукометричними базами SCOPUS, WoS тощо.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП має сильні сторони та високий рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 10.2 та 10.5. Водночас, ОНП має за цим критерієм певні слабкі сторони, які є несуттєвими та не впливають значною мірою на загальний рівень відповідності. Враховуючи позитивні і негативні сторони ОНП за критерієм 10 відповідає рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Слабкі сторони та рекомендації ЕГ.pdf</i>	aGAIK19sgI/TyH91Yh53BXhmqdVW81IF8HQLJr2/z OQ=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мандрик Олег Миколайович

Члени експертної групи

Зеленько Юлія Володимирівна

Соколова Валерія Ігорівна